

Kardiolojiden bir yıldız kaydı BÜYÜK HEKİM ÜMİT AKER'İ KAYBETTİK

Dr. Aker'in yarım yüzyıldır hastaları ve meslektaşları için atan kalbi, 21 Aralık günü 81 yaşında durdu. Harcını kardiği Türk Kardiyo-loji ve Kalp Cerrahisi'nin mensupları Aker'i her zaman saygı ve şükranla yad edecek.

*Bir yıldız aktı
Birden kamaştı gözlerimiz, baktık engine
Hulyâlı mavilikte bu ani parıldayış
Tek bir dakika sürmedi, kayboldu, sır gibi.
Yahya Kemal Beyatlı*

Dr. Siyami Ersek 1962'de, bugün kendi adını taşıyan hastaneyi kurmakla meşgulken genç bir doktorla karşılaşır. Hastanenin enerjik radyoloji şefi Dr. Haluk Yılmaz'a "Bir konuş bakalım, kurucu ekibe alalım mı?" der. Genç kardiologla yaptığı mülakattan sonra başhekimin odasına koşan şef "Müthiş bir adam, böylesini hiç görmedim, ben onu değil o beni imtihan etti, sakin kaçırmayalım." der. Kaçırmazlar... Dr. Ümit Aker, Türkiye'de yüzlerce hekime örnek olan kariyerine böylece başlamış olur.

Ne yazık ki, Dr. Aker'in yarım yüzyıldır hastaları ve meslektaşları için atan kalbi, 21 Aralık 2011 günü durdu. Meslek hayatının önemli bir bölümünü geçirdiği Amerika Birleşik Devletleri'nin St. Louis kentinde, sevgili karısı, çocukları ve yakınlarının çevrelediği yatağında vefat ettiğinde 81 yaşındaydı.

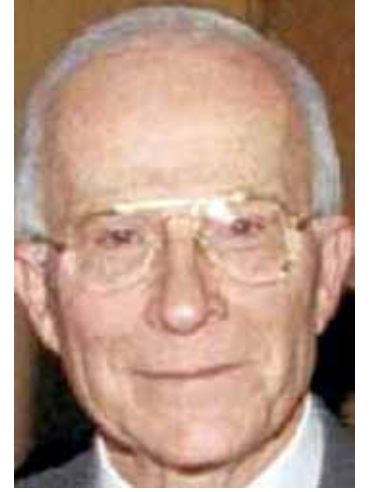
Tanışmadan tanıdım

Benim Ümit Aker'i tanımam onunla tanışmamdan 10 yıl öncesine dayanıyor. 1970'lerin başında genç bir tıp öğrencisi olarak, o zamanki adıyla İstanbul Göğüs Cerrahisi Merkezi'nde gönüllü olarak çalışmaya başlamıştım. Hastanenin büyük bir kütüphanesi vardı. Kitap raflarından bir bölümünün üstünde Dr. Ümit Aker'in hediyesidir yazan küçük bir plaket dikkat çekiyordu. Ne kadar değerli bir hazine bulduğumu, kitapları okudukça anladım.

Ümit Bey, bazı bilimsel makalelerin yanına kısa notlar düşmüştü. Bilim felsefesi üstünde düşünmeye başladığım, metot konusunu anlamaya çalıştığım o günlerde, bu notlar bana yepyeni bir pencere açtı. Bilimsel şüpheliği, araştırmaları eleştirel gözle okuyup değerlendirmeyi, teorik bilginin pratik deney ile ilintilendirilmesinin önemini, tıpta bilginin sürekli değişerek ilerlediğini o el yazısı notları okudukça anlamaya başladım. Yıllar içinde, usta hekimin satır aralarında verdiği mesajlarla hastalara daha iyi bakmanın yolunu gösterdiğini sezdim.

Hastanede geçirdiğim yıllar içinde sayısız "Ümit" hikayesi dinledim. Beni derinden etkileyen bu hikaye-

ler, müthiş bir genel tıp bilgisi olan, tecrübeyle mükemmelleşmiş doğuştan üstün el becerisi sahibi, hastalarına çok müşfik, meslektaşlarına ve çevresine davranışı anlayışlı ve zarif, ailesi ve dostalarına karşı sevgi dolu, keskin zekası ve hoş nüktedanlığıyla hep aranan, ilgi alanı ve bilgi birikimi tıbbın sınırlarını çok aşan bir entelektüelin ve eşsiz bir öğretmenin resmini çiziyordu.

Dr. Ümit Aker, ABD'nin St. Louis kentinde, 81 yaşında yaşamını yitirdi.

Amerika'dan davet aldı

1954'de birincilikle mezun olduğu İstanbul Tıp Fakültesi'nden sınıf arkadaşları, Ümit'in nasıl bir hekim olacağına o zamandan belli olduğunu söylüyorlar. Askerliğini yaptıktan sonra St. Louis'deki Washington Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne iç hastalıkları, ardından da kardiyo-loji ihtisası yapmaya davet ediliyor. Amerikan tıp okulları arasında çok saygın bir yeri olan, Nobel ödüllü birçok bilim adamının yetiştiği bir kuruma kabul edilmesi bile onun ne kadar seçkin bir doktor olduğunun kanıtı.

Kısa sürede, çalışkanlığı, bilgisi, parlak zekası ve yaratıcılığıyla parmakla gösterilen bir hekim oluyor. Kardiyo-loji ve kalp cerrahisinin başlayıp hızla geliştiği bir çağda, suyun başında yer alıyor, öğreniyor, öğretiyor ve gelişmelere katkıda bulunuyor.

Eşsiz bir kaynak oldu

1962'te Türkiye'ye döndüğünde öğrendikleri, deneyimleri ve birikimleriyle, hayranlık veren bir tazelik ve berraklıkla fıskıran bir pınara benziyor. Kimisinin kana kana içip susuzluğunu giderdiği, kimisinin yarasını iyileştirmek için kendini bıraktığı bir kaynak oluyor.

Ünlü kalp cerrahisi Dr. Kemal Beyazıt'tan dinlemiştim: "Ümit vizeye çıkarken ben de dinleme aletimi alıp onunla beraber giderdim. Önce o hastanın kalbini dinler sonra bana dinletir ve anlatırdı. Cerrah arkadaşlarım, ne o kardiolog mu olacaksın diye bana takılırlardı. Bir süre sonra benim öğrendiklerimi görünce hepsi birer dinleme aleti edindiler. Ümit bize sadece kardiyo-lojide değil kalp cerrahisinde de çok şeyler öğretti."

Ünü kısa sürede tüm yurda yayılınca başka hastanelerden yanına gelip öğrencisi olmak isteyenler artıyor. Bunlardan biri olan Profesör İstemi Nalbantgil o günleri şöyle anlatıyor:

“Geç saatlere kadar ağır hastalarla uğraşırken Dr. Ümit Aker, her dakika bize bir şeyler öğretmeye çalışırdı. Gece yarısına yakın bize o günkü hastalarla ilgili makaleler verir, okuyup ertesi sabaha hazır olmamızı isterdi. Ne zaman çalışacağız, ne zaman uyuyacağız demek aklımıza gelmezdi, çünkü o bizden daha çok çalışırdı.”

İstanbul Tıp Fakültesi Dahiliye Kürsüsü Başkanı Profesör Cihat Abaoğlu'nun, her yıl asistanlarını ve öğrencilerini Ümit Bey'i tanımaları ve feyz almaları için Haydarpaşa'daki hastaneye getirdiğini biliyorum. Cihat Abaoğlu ve Ürolog Dr. Gürbüz Barlas'tan dinlediğim bir anı, genç doktorun çevresinde ne büyük bir hayranlık ve saygı uyandırdığının güzel bir örneği.

Doçentlik sınavına giren Ümit Aker'e jüri üyeleri soru sormak istemezler. *“Şu konuda ne düşünüyorsunuz, böyle bir olgu için ne dersiniz”* diye uzun bir bilimsel sohbet yaparlar. Sonunda Cihat Hoca, birçok başka bölümden gelen, aralarında Barlas'ın da bulunduğu dinleyicilere dönüp *“Ne yazık ki sizi bu zevkten mahrum etmek zorundayım, vaktimizi çok aştık.”* deyince dakikalarca süren bir alkış kopar.

Karmaşık sorunlarda doğru tanı

İçinden çıkılmaz gibi görünen karmaşık hastalıklarla usta bir saat tamircisi gibi yaklaşıp, bütünü gözden kaçırmadan her bir küçük parçayı dikkatle inceleyen Ümit Hoca, sonunda doğru tanıya ulaşır, devasız sanılan derde çare olurdu. Ben de bu olağanüstü özelliğine birçok kez tanık oldum ve *“Ümit Ağabey, şu hastayı görüp fikrini söyler misin?”* diyenler kervanına katıldım.

Dr. Aker'in en büyük hayranları hastalarıydı. Ona ne kadar güvendiklerine ve ne zaman sıkıntıya düşseler yanlarında olup hastalıklarına çare bulacağından şüphe etmediklerine çok tanık olmuşumdur. Bu güvenin boşuna olmadığını, ortak hastalarımızın dertlerini nasıl kendi derdi sayıp yardım etmek için çırpındığını gördüğüm için bilirim. Kendisi bu güvene büyük bir tevazuu ile karşılık verirdi. Dr. Özgür Şamilgil'den dinlediğim bir anı bu özelliğine hoş bir örnek:

Zor bir işlem gerektiren hastalarından biri, *“Sizin tecrübeli ellerinize güveniyorum.”* deyince, Hoca *“Tecrübe yapılan hataların bileşkesidir, bir daha düşünme-*

1963'te çekilmiş olan bu resimde, Türkiye'de kalp cerrahisinin ve kardiyolojinin kurulup gelişmesinde çok önemli görevler üstlenmiş olan ekip görülüyor. Birçoğu ebediyete intikal etmiş bu seçkin hekim grubunda ortada, uzun boylu kurucu Başhekim Dr. Siyami Ersek, onun sağında önde ayakta gözlüklü olan radyoloji şefi Dr. Haluk Yılmaz, önünde çömelmiş gözlüklü kişi Dr. Ümit Aker, onun solunda çömelmiş olan Dr. Kemal Beyazit. Bugün adı Prof. Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Merkezi olan hastanenin bahçesinde çekilmiş bu resimdekimlerin hepsine Türk kardiyoloji ve kalp cerrahisi camiası minnettardır.

nizi tavsiye ederim.” diyerek verdiği nükteli cevapla sınırlı hastayı rahatlatıp tebessüm ettirmişti.

Heyecanını hiç kaybetmedi

70'li ve 80'li yıllarda ABD'de çalıştıktan sonra yeniden Türkiye'ye döndü. 2001'e kadar Koç Amerikan sonra da Florence Nightingale hastanelerinde görev yaptı. 2007'de belindeki rahatsızlık nedeniyle emekli olana kadar 30 yaşındaki genç hekimleri kıskandıracak bir enerji ve coşkuyla çalıştı.

Daha da şaşırtıcısı, öğrenme heyecanını hiç kaybetmedi. On yıl beraber çalıştığı meslektaş Dr. Mordo Baradavit, bir anısında bu yönünü ne güzel anlatıyor:

“Beraber gittiğimiz bir konferansta sabahın ilk toplantısı için salona girince, Ümit Bey'i en ön sırada, her zamanki gibi şık, elinde kalem, gözlerinde bir parlaklıkla konuşmacıyı beklerken buldum. Yürüyen ansiklopedi olan bu bilge kişiyi, ilk dersine giren üniversite öğrencisi gibi heyecanlı, yeni bilgilere aç ve mütevazî bir halde sandalyesinde otururken görmek bana unutamayacağım bir ders oldu.”

Bir gün Ümit Ağabey'e hayattaki en büyük başarısının ne olduğunu sorduğumda, karısı Ayşe, kızı Leyla ve oğlu Alptekin'le beraber çektiği resmini göstermişti. Şimdi, bu efsane adamın hayatını değiştirdiği binlerce hastası, yetiştirdiği, örnek olduğu, aydınlattığı birçok hekim ve sağlık çalışanı, harçını kıldığı Türk Kardiyoloji ve Kalp Cerrahisi'nin genç mensupları saygı ve şükranla onu anıyor ve en büyük başarısına taziyelerini sunuyorlar.

Prof. Dr. Murat Tuzcu